

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ใหญ่บ้านในการบริหารจัดการน้ำชลประทานในเขตอำเภอเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม ผู้วิจัยได้กำหนดขั้นตอนดำเนินการวิจัยตามลำดับ ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การสร้างเครื่องและการหาคุณภาพเครื่องมือ
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การจัดกระทำกับข้อมูล
6. การวิเคราะห์ข้อมูล
7. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรที่ศึกษา คือ ผู้ใหญ่บ้านที่อยู่ในเขตพื้นที่การให้บริการน้ำชลประทานในเขตอำเภอเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม จำนวน 92 หมู่บ้าน รวม 92 (สำนักงานประมงจังหวัดมหาสารคาม : 1 มกราคม 2550)

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยได้กำหนดให้ผู้ใหญ่บ้านทุกหมู่บ้าน จำนวน 92 คนในเขตพื้นที่การให้บริการน้ำชลประทานในเขตอำเภอเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม เป็นกลุ่มตัวอย่าง

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาเชิงสำรวจ เพื่อศึกษา ผู้วิจัยได้กำหนดการเลือกเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ดังนี้

2.1 ประเภทของเครื่องมือ เป็นแบบสอบถาม ปลายเปิดและปลายปิด

2.2 ส่วนประกอบของเครื่องมือ แบบสอบถามที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลมีส่วนประกอบดังนี้

ส่วนที่ 1 เป็นคำถามปลายเปิดเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย อายุ ระดับการศึกษา และวาระในการดำรงตำแหน่ง จำนวน 3 ข้อ

ส่วนที่ 2 เป็นคำถามปลายเปิดเกี่ยวกับระดับการมีส่วนร่วมของผู้ใหญ่บ้านในการบริหารจัดการน้ำชลประทานในเขตอำเภอเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม จำนวน 6 ด้าน จำนวน 25 ข้อ

ส่วนที่ 3 เป็นคำถามปลายเปิดเป็นข้อเสนอแนะในการพัฒนาการมีส่วนร่วมของผู้ใหญ่บ้านในการบริหารจัดการน้ำชลประทานในเขตอำเภอเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม จำนวน 6 ข้อ

3. การสร้างเครื่องและการหาคุณภาพเครื่องมือ

3.1. การสร้างแบบสอบถาม

3.1.1 ทบทวนเอกสาร กรอบแนวคิด ทฤษฎี ที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย และวัตถุประสงค์ของการวิจัยมาสร้างเครื่องมือ

3.1.2 นำเครื่องมือ แบบสอบถามที่สร้างเสนอคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ และผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหาและความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม แล้วแก้ไขตามข้อเสนอแนะ ผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 3 ท่าน ได้แก่

1) นายจามิกร พิลาศเอมอร วุฒิ วท.ม. ตำแหน่ง นักวิชาการประมง 6 ว
ศูนย์วิจัยและพัฒนาประมงน้ำจืดจังหวัดมหาสารคาม

2) นางกนกวรรณ ธีรศาสตร์ วุฒิ ร.ม. ตำแหน่ง เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบาย
และแผน ระดับ 7 สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดมหาสารคาม

3) นายประสิทธิ์ เฉลิมโยธิน วุฒิ กศ.ม.(บริหารการศึกษา) ตำแหน่ง
ผู้อำนวยการโรงเรียนพัคฆภูมิวิทยาคาร อำเภอพัคฆภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม

3.2 การหาคุณภาพเครื่องมือ

นำแบบสอบถามไปตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ โดยไปทำการทดสอบกับ
ผู้ใหญ่บ้านที่อยู่ในเขตพื้นที่การให้บริการน้ำชลประทานในเขตพื้นที่อำเภอโกสุมพิสัย จังหวัด
มหาสารคาม ซึ่งมีใช้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 40 คน แล้วนำผลที่ได้จากแบบสอบถามมาวิเคราะห์
ค่าอำนาจการจำแนกของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยนำมาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของ

แบบสอบถามการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา ตามวิธีของ ครอนบาค (Cronbach) (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 99) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ .98

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยกำหนดขั้นตอนและวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล มีดังนี้

4.1 ขอนหนังสือรับรองจากบัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ถึงผู้ใหญ่บ้านที่อยู่ในเขตพื้นที่การให้บริการน้ำชลประทานในเขตอำเภอเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม เพื่อประสานการเก็บข้อมูล

4.2 นำหนังสือขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามไปยังผู้ใหญ่บ้านที่อยู่ในเขตพื้นที่การให้บริการน้ำชลประทานในเขตอำเภอเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

4.3 ผู้วิจัยได้ขออนุญาตนายอำเภอเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม เก็บข้อมูลจากผู้ใหญ่บ้านในเขตอำเภอเมืองมหาสารคาม ที่อยู่ในเขตพื้นที่บริการน้ำชลประทานของสำนักงานประมงจังหวัดมหาสารคาม โดยแจกแบบสอบถามในวันประชุมกำนัน-ผู้ใหญ่บ้านประจำเดือน มีนาคม 2550 และมอบหมายผู้ช่วยผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้รับแบบสอบถามกลับคืนครบจำนวน 92 ฉบับ เมื่อวันที่ 5 มีนาคม 2550

5. การจัดการทำกับข้อมูล

5.1 ตรวจสอบความสมบูรณ์และความถูกต้องของแบบสอบถามหลังจากการเก็บรวบรวมแบบสอบถามได้ครบจำนวนขนาดกลุ่มตัวอย่าง

5.2 บันทึกข้อมูลที่เป็นรหัสลงในเครื่องคอมพิวเตอร์ตามคู่มือการลงรหัส กำหนดการให้คะแนนของแบบสอบถามแต่ละข้อจากอำนาจการจำแนกรายข้อไว้ 5 ระดับ ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 102)

ระดับการมีส่วนร่วมมากที่สุด	กำหนดให้	5 คะแนน
ระดับการมีส่วนร่วมมาก	กำหนดให้	4 คะแนน
ระดับการมีส่วนร่วมปานกลาง	กำหนดให้	3 คะแนน
ระดับการมีส่วนร่วมน้อย	กำหนดให้	2 คะแนน
ระดับการมีส่วนร่วมน้อยที่สุด	กำหนดให้	1 คะแนน

6. การวิเคราะห์ข้อมูล

6.1 นำแบบสอบถามที่ส่งรหัสแล้วมาประมวลผลข้อมูลตามวัตถุประสงค์และสมมติฐานโดยโปรแกรมคอมพิวเตอร์

6.2 นำค่าเฉลี่ยที่ได้แปลความหมายตามเกณฑ์ ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 103)

ค่าเฉลี่ย 4.51 – 5.00 หมายความว่า ระดับการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.50 หมายความว่า ระดับการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51 – 3.50 หมายความว่า ระดับการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51 - 1.50 หมายความว่า ระดับการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.50 หมายความว่า ระดับการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับน้อยที่สุด

7. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัย ได้นำหลักสถิติมาประกอบการวิเคราะห์แบบสอบถามดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ ได้แก่ การแจกแจงความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percent)
2. การวัดระดับการมีส่วนร่วม สถิติที่ใช้ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
3. การทดสอบสมมติฐานเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมของผู้ใหญ่บ้านที่อยู่ในเขตพื้นที่การให้บริการน้ำชลประทานในเขตอำเภอเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม จำแนกตาม กลุ่มอายุ ระดับการศึกษา และวาระในการดำรงตำแหน่ง สถิติที่ใช้โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวน-ทางเดียว F -test (One-Way ANOVA) โดยกำหนดนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
4. กรณีที่พบความแตกต่างของการเปรียบเทียบความคิดเห็นจะทำการทดสอบโดยการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่ โดยวิธี LSD (Least Significant Difference)
5. การวิเคราะห์ข้อเสนอแนะในการมีส่วนร่วมของผู้ใหญ่บ้านในการบริหารจัดการน้ำชลประทานในเขตอำเภอเมืองมหาสารคาม สถิติที่ใช้ ได้แก่ การแจกแจงความถี่ (Frequency)